

jsem potřebovala, aby to téma bylo natolik silné, abych mu dokázala propadnout a nedbat na to, že během výzkumu a psaní, které se zase natáhly na tři roky, zanedbávám jinou práci. Všechno se to spojilo při jednom rozhovoru s kamarádem historikem, Davidem Kovaříkem, který mi pomáhal i s rešersemi k předchozí knize. Když jsem mu popsala, co všechno by nový námět měl obsahovat, zamyslel se a pak se zeptal: „A o žitkovských bohyních jsi už slyšela?“

Čekala jste, že se Výhnání Gerty Schnirch stane tak populární?

Myslím, že se to nedá stoprocentně odhadnout nikdy. Při psaní jsem měla spíš strach, jestli se nepouštím na příliš tenký led, jestli výběrem toho námětu nejdu sama proti sobě... Teď ten román dokonce považuju za jedno z vyústění dlouho nediskutované problematiky odsunu českých Němců – zkrátka se musel napsat, protože doba uzrála natolik, že o tom můžeme otevřeně mluvit.

Prála byste si, aby se podle vaší knihy napsal scénář a natočil film?

To by bylo báječné. Ale je to historický materiál, takže si vyžaduje nákladnou produkci. Ta se nesmí ošidit, jinak by vznikl jakýsi kompromis, a to by mě zase naopak nepotěšilo vůbec.

Markéta Baňková

Magnesia Litera 2011 – Litera za objev roku za beletristickou knihu bajek Straka v říši Entropie
Jak jste se jako průkopnice oboru net art dostala k bajkám a ke psaní vůbec?

Povídky a pohádky jsem psala jako dítě, později i články do časopisu o interiérech, kde jsem pracovala jako fotografka, text jsem používala i ve svých net artových pracích. Moje učitelka češtiny na základní škole věřila, že jednou napíšu nějakou knihu – což se stalo, ale bohužel se zpožděním – zemřela dřív, než jsem jí svou knížku mohla věnovat.

Myslíte, že byste Straku v říši Entropie napsala, kdybyste nebyla sama máma?

Asi ne úplně v této formě, ale podobné téma by mě stejně asi zajímalo. Každý asi chceme najít úkol, který čeká přesně na nás. Mně se líbilo, že jsem při téhle práci mohla současně ukojit svou vlastní zvědavost.

Jaké knihy vás baví? Co jste četla naposledy?

Poslední dva roky skoro jen populárně naučnou literaturu. Teď jsem dočetla knihu britského královského astronoma Martina Reese Naše poslední hodina. Vůbec teď hodně čtu knihy o globálních hrozbách, atomové bombě a biologických zbraních. Není to veselé čtení, ale napínavé a stále aktuální.

Kdo je podle vás autor s velkým A? Koho obdivujete?

Obdivuji Nabokova za strhující způsob, jakým je napsána Lolita. Bulgakova za fantaskní román mého dětství Mistr a Markétka, Johna Fowlese za Sběratele, povídky Thomase Manna, Roalda Dahla, Franze Kafky, F. S. Fitzgeralda. Pak třeba Jan Novák: Milionový jeep. Karel Čapek: Krakatit. Alberto Moravia: Nuda. Oatesová, Updike, Vonnegut... a další.

Co pro vás znamenalo získat Magnesii Literu?

Podporu lidí z oboru, které si vážím. Nervozita a světla reflektorů na jevišti při předávání ceny ve Stavovském divadle. A nové těžitko na mém pracovním stole, které musím hlídat před dětmi – vidí v něm nový prima terč, který by šlo trefit míčem. □

FOTO: PAVLA HODKOVÁ; STYLING: MARTINA GVIZDOVÁ; LÍČILY A ČESALY: SYLVIE HADZIEFENDIČ, JANA ŠEDOVÁ; ZA MOŽNOST FOCENÍ DEKUJEME UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉMU MUSEU PRAHA 1, ULICE 17. LÍSTOPADU 2, PRAHA 1, WWW.UPM.CZ; PŘIPRAVILA: PAVLA HODKOVÁ

dobré. Navíc za komunistů se o ničem nemluvalo, lidi nic neřešili, když si nemůžete koupit ani kiwi, tak kdo má sílu řešit svůj život, chtějí být ve vztahu spokojený atd? To samozřejmě trochu přeháním, ale prostě si myslím, že dnešní doba spíš dovolila o problémech hovořit, ale problémy byly vždycky.

Petra Dvořáková

Magnesia Litera 2007 – Litera za publicistiku Proměněné sny

Jak vnímáte to, že vás novináři leckdy označují jako kontroverzní spisovatelku?

Kontroverzní je subjektivní. Někomu se tak můžu zdát, jinému ne. Těžší je, pokud apriori ke mně druzí přistupují jako k člověku, který potřebuje vytvářet kontroverzní. A to rozhodně nejsem. Ale také nejsem člověk, který bude mlčet, když přede mnou leží téma, které vnímám jako důležité. Potom je otvírám, ať je, či není vnímáno jako kontroverzní.

Jaké to je psát o sobě? Je to pro vás i jakousi terapií?

Když píšu, nerozlišuji příliš, kdy je to o mně a kdy je to fantazie. Všechno od sebe oddělím a dívám se na to jako na cizí příběh, ač jsem jej vlastně sama v mnoha částech prožila. Ale možná, že právě tohle oddělení je terapií. Vyndám všechno ze své hlavy a je to oddělené na papíře, už to není ve mně.

Jak na vaše knihy reaguje vaše blízké okolí?

Lidé, kteří mě milovali, mě kvůli mým knihám milovat nepřestali. Ti, kteří mě nemilovali, mě o to více nemilují a někteří mě začali milovat právě pro mé knihy. S odstupem času to člověk lépe zhodnotí. Dnes mohu říct, že mi přinesly nejdůležitější vztahy v mém životě.

Radka Denemarková

Magnesia Litera 2007 – Litera za prózu Peníze od Hitlera

Magnesia Litera 2009 – Litera za publicistiku Smrt, nebudeš se báti aneb Příběh Petra Lébla

Magnesia Litera 2011 – Litera za překladovou knihu Rozhoupaný dech (Herta Müllerová)

Všechny vaše knihy se vyznačují závažností tématu. Při psaní se jistě musíte „přenést“ do jiného světa, jak to jde dohromady s péčí o rodinu?

Těžko. Ale jít to musí, za ty roky jsem se naučila v mysli „přepínat“ z jednoho světa do druhého. Píšu v noci. Což je nezbytnost daná praktickými důvody. Jsem spisovatelka na volné noze, samozvítelka se dvěma dětmi, takže se musím hodně otáčet. Na druhou stranu jsem díky dětem plně napojena na běžný život a jeho pestré podoby a mysl je donucena se odpojit od světa postav, přemýšlení o psaní. Dcera Ester

a syn Honza jsou moje múzy a skvělí lidé. Každou z knih jim logicky věnuji.

Co a kdy pro vás bylo při psaní nejtěžší?

Obecně: nebát se ničeho, vyvzdorovat si prostor a čas na psaní, ukázat, že literaturu беру mimořádně vážně a je to pro mě intenzivní práce a že nezáleží na tom, zda píše žena nebo

Alžběta Skálová

Magnesia Litera 2011 – Litera za knihu pro děti a mládež Pampe a Šinka

Ríkáte, že nejste spisovatelka, přesto jste loni získala cenu Magnesie Litera v kategorii kniha pro děti a mládež?

Pokud se ptáte na to, jak se to přihodilo, tak to není otázka tolik pro mne, jako spíše pro porotce. Vytvořila jsem autorskou knihu pro děti, kde ilustrace převažují nad textem. Ve svých knížkách se však snažím, aby ilustrace nejen ilustrovaly, ale psaný text doplňovaly a rozvíjely příběh dál, a byly tak jeho rovnocenným nositelem.

Jaké knihy vám rodiče četli, když jste byla malá?

Když jsme byli s bratrem malí, byl to např. Kvak a Žbluňk Arnolda Lobela, Můj medvěd Flora od Daisy Mrázkové, kterou Baobab nově a krásně vydal. Četli jsme logicky knihy, které náš otec ilustroval, většinou pohádky, později Tolkiena, Letopisy Narnie a další.

Studovala jste UMPRUM, ateliér televizní a filmové grafiky. Jak si podle vás stojí česká tvorba?

Český animovaný film žije ze slávy zlaté české éry tohoto oboru. Tomu je ale už dávno a dnes není moc podporován. Záleží na energii a síle mladé generace, která je jistě nadaná a schopná, ale chybí možná patřičné zázemí.

Máte nějaký sen, který se týká knihy či práce na filmu?

Chtěla bych pracovat více na svých vlastních „projektech“ a dělat práci, která mně baví, a zároveň se jí živit. Už to samo je v tomto oboru snem. Mým momentálním snem je NAPO-LL, spolek, který jsme ve třech založily a za loňský rok trochu uvedly ve známost. Jak o sobě říkáme, pohybuje se NA POLÍ ilustrace, designu a autorské i volné tvorby. Chceme realizovat věci, které nás baví, a doufáme, že potěší i ostatní. Velmi aktuálním snem je dodělat ilustrace ke knize Rostlinopis. Je to velmi poučné a krásné čtení.

Petra Soukupová

Magnesia Litera 2010 – Kniha roku za prózu Zmizet

Vystudovala jste scenáristiku a dramaturgii, ale „zběhla“ jste k psaní...

Já se ale celou dobu současně věnuju scenáristice. Mám scénář celovečerního filmu, který by se měl točit, a celou dobu dělám pro televizi. Nejdřív jsem byla ve scenáristickém týmu Comebacku, teď jsem jeden z dramaturgů Ulice.

Získala jste nejen Magnesii Literu, ale také Cenu Jiřího Ortena. Kromě jisté prestiže těch cen, pomáhají něčemu v praxi? Lepší prodeje, snazší pozice k vydání další knihy?

Ano, pomáhají prodeji. Dále z nich mám radost. Dobrou pozici k vydání knihy mám už od dob K moři.

Vaše povídky nemívají optimistické konce, přesto si jako jeden z mála lidí nemyslíte, že současná doba s sebou přinesla krizi rodiny a jejích hodnot. Vysvětlíte?

Proč by zrovna dnešní doba přinášela krizi? Rodiče se nikdy nevěnovali dětem tolik, nikdy se děti nebraly tak vážně. To je

„Zvláště u prózy se ukazuje, že to nejlepší přichází s věkem, kdy se člověk nasytí zkušenostmi...“